

KJAK

Tveir dagar í **politisku** søgu Føroya – anno 2012

Grovvari enn grovt. Skeivari enn skeivt. Meira niðurbrótandi enn áratiggjur við afturhaldspolitikki. Tað er kjarnin í teimum politisku avgerðum og ætlanum, sum Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin, Miðflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin fremja

HØGNI HOYDAL

*Løgtingsmaður
fyri Tjóðveldi*

Hósdagur 29. mars 2012

Á Føroya Løgtingi hós-
dagin 29. mars 2012,
viðgjørði tingið
uppskot frá landsstýrinum
(Sambandsflokkinum, Fólka-
flokkinum, Miðflokkinum og
Sjálvstýrisflokkinum) um at

minka útgjaldið til arbeiðs-
leys við umleið 2.500 krónum
um mánaðin. Í Føroyum eru
í dag 1800 fulltíðar arbeiðs-
leys.

Undir orðaskiftinum sama
dag kom fram, at lögmaður og
landsstýrisfólk hava fingið
millum 3000 og 4000 krónur
eyka um mánaðin eftir skatt

við flatskattaskipanini, sum
tey sjálvi evnaðu til og fingi
samtykt.

Á sama fundi varð eisini
sligið fast, at við forskattingini
og brandskattingini av pen-
sjónsinngjöldum, hevur eitt
vanligt verkafólk, sum rind-
ar til egna pensjón, mist upp
móti 1.500 krónum um mána-
aðin. Hesir pengar verða
fluttir til skattalætta til
hægstu inntøkurnar.

Alt hetta varð skrumblað
ígjøgnum uppá minni enn
tríggjar vikur fyri jól í fjør.
Uttan nakra veruliga við-
gerð. Ímóti øllum ráðum frá
fakfólki. Og við djúpu grund-
gevingini um, at tað loysti
seg ikki at kanna nakað, ella
at siga nakað um framtíðina.
Hetta var »politikkur« (!).

Fríggjadagur 30. mars 2012

Á Føroya Løgtingi fríggja-
dagin 30. mars 2012, viðgjørði
tingið uppskot frá Javnaðar-
flokkinum um at endurskoða
kostnaðarendurgjaldið til
løgtingsfólk og landsstýris-
fólk. Uppskotini snúðu seg
rætt og slætt um, at ávíkavist
formansskapurin í tinginum
og lögmaður fingi álagt at
gera uppskot til broytingar.
Fyri tey landsstýrisfólk, ið fáa
størst endurgjald, er talan um
13.000 krónur skattafrítt um
mánaðin, afturat lønini. (Ein
arbeiðsleysur skal annars
fáa útgjald upp á 17.500 um
mánaðin – og gjalda skatt av
tí, sambært uppskotinum frá
landsstýrinum.)

Uppskotini vórðu dygg-

iliga feld. Bert Tjóðveldi,
Javnaðarflokkurin og Fram-
sókn atkvøddu fyri.

Samgongufólk og lög-
maður vísu á, at broyt-
ingar kundu ikki fremjast í
kostnaðarendurgjaldinum
uttan gjølliga viðgerð. Her
máttu nevndir setast og
allir hugsandi serfrøðingar
spyrjast. Tað var óðmanna-
verk at fara broyta tilíkt,
uttan langa fyrireiking og
útrokningar, hildu nú sam-
gongufólk.

Sama dag lögdu Sam-
bandsflokkurin, Miðflokk-
urin, Fólkaflokkurin og
Sjálvstýrisflokkurin fram
uppskot til játtanarkarmar
fyri almenna húsarhaldið
komandi árin.

Her varð m.a. fráboðað, at

pensjónsaldurin skal setast
til 68 ár frá næsta ári av. Hetta
merkir fyri teir lægstløn-
tu samfelagsbólknar, ið bara
hava fólkapensjónina og
samhaldsfasta at dúva uppá,
og sum skulu pensjónerast
komandi árin, at tey í veru-
leikanum missa eina inn-
tøku uppá 120.000 krónur.
Fyri tey, ið hava eina lága
pensjónsuppsparing, skal
hetta leggjast afturat miss-
inum av forskattingini av
pensjónsinngjöldum frá
fyrstu krónu.

Tveir dagar í politisku
søgu Føroya. Tveir dagar, ið
lýsa grovasta gjáargraving
millum stættir, ið sædd er í
einum vesturheimskum sam-
felag. Og ja. Árið er 2012 – ikki
1812...

Feia fyri **egnum** durum

ANNIKA OLSEN

*Landsstýriskvinna
fyri Fólkaflokkin*

Føroyska samfelagið
stendur yvir fyri ovur-
stórum avbjóðingum
fyrirframman. Um vit skulu
fáa hallið á figgjárlógini burt-
ur í 2016, krevur hetta stórt
mót og dirvi, og ópopuleru
avgerðirnar eru nógv, var,
skulu vit fáa búskapin aftur
á beint. Men skulu vit út til
føroya fólk at greiða teimum

frá, at vit verða noydd at gera
inntriv í teirra viðurskipti,
mugu vit í politisku skipanini
ganga á odda. Politiska skip-
anin eigur at feia fyri egnum
durum, áðrenn hon fer út
at krevja broytingar hjá før-
oyska húsarhaldinum.

Vit mugu og skulu taka tað
í álvara, at fólk ið í Føroyum
so smátt hevur mist álitið

á politisku skipanina. Vit
kunnu ikki halda áfram at
lata oyru og eygu aftur og
látast sum einki, tí tað, sum
vit uppliva í dag er, at fólk ið
í Føroyum ikki orkar meira
og hevur ikki álit á okkum
í politisku skipanini, og tað
er álvarsamt. Vit mugu ikki
gloyma, at vit eru fólkins
tænarar og hvørki meira
ella minni enn tað. Vit skulu
tískil ikki geva okkum sjálv-
um framihjáraðtindi, hvat
viðvíkur m.a. pensjón, løn,
ferðarendurgjald í slíkum
tíðum, sum vit hava í løtuni,
tað er ikki rættvíst og
ábyrgdarfult.

Vit skulu ikki misbrúka
tað vald, okkum er givið, men
umsita tað við størstu virðing
og rættvísi sum yvirhøvur til
ber.

Vit vita væl, at tað liggja
sera ópopulerar avgerðir
fyri framman, har tað m.a.
skal sparast, reformar skulu
fremjast, sum tíverri ganga
út yvir okkara borgarar, eldri
sum yngri, reformar, sum
eru neyðugir, um vit skulu
hava eitt vælferðarsamfelag
í framtíðini. Trupulleikin
er bert, at um vit í politisku
skipanini ikki sjálvi ganga
á odda við sparingum, er
tað trupult at fáa fólk ið í
Føroyum at trúgva tí, vit
prædika. Tí er tað neyðugt,
at vit endurskoða m.a.
ferðarendurgjaldið til lands-
stýrisfólk, eisini sæð í mun
til, at samferðslukervið er
vorðið so mikið gott tey
seinastu árin, at tað ber til
at koyra til og frá arbeiði. Vit
kunnu ikki skatta pensjón-

irnar við inngjaldi hjá okkara
borgarum og so ikki gera tað
sama hjá okkum sjálvum,
og eg kundi hildið áfram.
Sjálvsagt skal tað lønast
væl at hava eitt álitisstarv
sum politikarari, men í eini
undantaksstöðu, sum eg vil
kalla tað, at vit eru í í Før-
oyum í dag, ber tað illa til,
ikki eisini at lata tað ganga
út yvir okkum politikarar.
Í løtuni kenni eg tíverri á
mær, at fólk ið í Føroyum
upplivir politisku skipanina
líkasum Hans Scherfig lýsir
skúlaskipanina 1930'unum í
skaldsøguni »Det forsømte
forår«:

»Skolen er en verden for
sig. En lille isoleret afskåret
verden uden forbindelse med
den store omgivende verden.
Et selvstændigt samfund

midt i byen. En uafhængig
statsdannelse med særlige
love og traditioner... Ude i
verden sker der store ting.
Krig og revolution. Men i
skolens lille samfund går
livet sin gang, uforstyrret af
verdensbegivenhederne. Når
lektor Blomme går på gaden
ude i den store verden, er han
bare en lille mand med fip
og briller. Han må overholde
færdselsreglerne ligesom
andre mennesker.«

Um vit ikki taka okkum
um reiggj, so fáa vit somu
»lede« yvir fyri politisku
skipanini, sum fólk høvdu
fyri skúlaskipanini í 1930
unum.

Gleðiligar páskir